

Framtíð Íslands

og hin nýju vísindi.

I.

Í „Light“ 23. apríl þ. á. s. 262, er sagt frá tiltakanlega fróðlegu samtali við dr. Alexis Carrel, hinn fræga lækni sem eg hefi ritað um hér í Visi fyrir nokkuru. Dr. Carrel var, ásamt konu sinni, sem tekið hefir próf í læknisfræði og stundað læknингar, staddur í kraftaverkabænum Lourdes. Sagði hann frá því, er kona hans var þarna viðstödd helgögöngu með altaris-sakramentið, og hélt hún á barni $2\frac{1}{2}$ árs gömlu, sem blint hafði verið frá fæðingu. Þegar ílátíð með hinum vígða hlut, kom á móts við frú Carrel þar sem hún stóð með barnið í fangi sér, fóru að renna tár úr hinum lokuðu augum þess, og rétt á eftir voru augun opin og sjáandi. Dr. Carrel gat þess til, að í slíkum kraftaverkum væri að ræða um lifgefandi orku, sem ætti upptök sin annaðhvort í hinni sterku trú þeirra sem væru að leita sér bóta við meinum sínum — slikt virðist þó ekki geta komið til mála þegar um óvita er að ræða, einsog hið blinda barn — eða þá þeirra sem viðstaddir eru.

Visi 13 maí 1936

II.

Mér virðist það býsna eftirtektarvert, að hinn frægi læknir Dr. Alexis Carrel, sem flestir munu telja fyrirmynnar raunvisindamann og stóra rannsókna- og tilraunastofnun hefir til umráða, skuli vera í tölu þeirra sem segja að ekki verði á móti því borið að hin ótrúlegu kraftaverk í Lourdes, eigi sér stað. En ekki virðist mér dr. Carrel vera alveg á vísindaleið í þessum efnum; fremur en annar frægur læknir, dr. Alexander Cannon, sem mörgum Íslendingum (er ekki lesa ensku) mun vera kunnur af því sem „Eimreiðin“ hefir af honum sagt og eftir hann flutt. Hvorugum þessara miklu gáfumanna virðist vera það alveg ljóst, að vér þurfum að fá visindin aukin, og getum aukið þau, um nýja grein, sem nefna mætti lifafræði (Biodynamik). Og mun sú vísindaaukning verða jafnvel ennþá þýðingarmeiri fyrir læknisfræðina heldur en hinur miklu þekkingarsigurvinningar 19. aldarinnar, frumufræðin og gerla- og sýklafræðin. Upphaf þessarar stórkostlegu visindaaukningar er, að menn átti sig

á því að lifmagnan á sér stað, flutningur (transfer, transmission) á lifsorku, og finni magnanarlögmalin, stillitögmalid og sambandið við fullkomuari lifverur á öðrum jarðarhnöttum í himingeinnnum. Því að frá þeim er það sem hin magnandi lifsorka stafar, þó að vísu nokkuð geti stafað frá mannfjöldanum sem viðstaddir er lækningakraftaverkin. Hinn vígði, magnaði hlutur (hostian, „verum corpus“) sem borinn var þarna í helgigöngunni er hið blinda barinn fekk sjónina, hefir sterk samstillandi áhrif á hinn trúanda mannfjölda og á þannig drjúgan þátt í því, að þarna getur orðið nokkurskonar móttökustöð fyrir lifsorku, lifmagnanarstöð. En þó er svo að sjá, sem lækningar af þessu tagi, takist ekki nema stundum, þegar aðeins er um trú að ræða án þekkingar, og þá er einnig óefaað ekki einsog á að vera, þegar lækningin fer að einhverju leyti fram á kostnað lifsorku þeirra sem viðstaddir eru, eins og virðist a. m. k. stundum eiga sér stað.

III.

Eg gat þess í grein um daginn, hversu frægð og heill Íslands gæti aukist í sambandi við þau efni sem hér hefir verið vikið á. Og það er ekki vafi á því, að eg hefi rétt fyrir mér.

Og vissulega er á því hin meða nauðsyn, að Ísland fari að verða í sannleika farsælda Frón, eins og það gæti orðið, og eigi einungis fyrir voru þjóð. En yfir hinni íslensku þjóð vofta nú stærri hættur en nokkru sínni áður hefir að borið, svo stórar, að ef voðinn skellur á, mun þess ekki langt að biða, að sögu þjóðarinnar verði með öllu lok-ið. Sá sem þetta ritar er hinn sami sem í apríl 1914, sagði hikaust, að yfir mannkyninu voftu nú verri tíðindi en orðið hefdu í sögu þess áður. Íslendingar hafa sennilega verið ófarsælasta þjóð jarðarinnar — norska þjóðin nálega þrefaldaðist frá 1200—1800, en á sama tímabili fækkaði Íslendingum um nálega $\frac{2}{3}$ — og ef ekki tekst að vinna bug á Helstefnunni, munu Íslendingar verða fyrsta þjóðin, sem liður algerlega undir lok. Og þó gæti Ísland orðið farsælda Frón, og það eigi einungis fyrir þjóðina sjálfa, heldur einnig fyrir aðrar þjóðir, það land sem allir teldu sig þurfa að sjá, það land sem þúsundir og jafnvel miljónir heimsaktu til að aukast þar að heilbrigði, visku og fugurð. Framtíðin mun telja það athyglisvert, hvernig flest virðist hér á landi, að meira eða minna leyti hafa mistekist, þrátt fyrir stórmerkileg tilþrif og framúrskarandi dugnад bæði til sjós og lands, á sama

Framtíð Helminga

tíma sem Alþingi telur ekki taka því, að veita mér svo fé, að mér sé viðvært — þrátt fyrir það þó að eg fái ekki einn eyri fyrir ritgerðir sem einhvern-tímá verða taldar með því allra þýðingarmesta sem fram hefir komið á þessum árum, og mætti þar nefna t. d. hina þýsku rit-gerð mína um eðli, uppruna og framtíð lífsins: Über Wesen, Ursprung und Zukunft des Lebens. Er þar í stuttu máli, en þó naegilega ljóst, gerð grein fyrir þeim visindaauka sem ekki verður án verið, ef Lif-stefnan á að geta sigrað. —

5. maí.

Helgi Pjeturss.
